

Bruselj, 14. oktober 2022
(OR. en)

13625/22

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0334 (NLE)

FREMP 212
JAI 1320
COVID-19 166
FRONT 368
MI 747
SAN 563
TRANS 645
IPCR 96
COCON 54

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	14. oktober 2022
Prejemnik:	Generalni sekretariat Sveta
Št. dok. Kom.:	COM(2022) 681 final
Zadeva:	Predlog PRIPOROČILA SVETA o spremembi Priporočila (EU) 2022/107 o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2022) 681 final.

Priloga: COM(2022) 681 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.10.2022
COM(2022) 681 final

2022/0334 (NLE)

Predlog

PRIPOROČILO SVETA

**o spremembi Priporočila (EU) 2022/107 o usklajenem pristopu k olajšanju varnega
prostega gibanja med pandemijo COVID-19**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ko je Komisija 25. novembra 2021 sprejela predlog za priporočilo Sveta (EU) 2022/107 o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19¹, je bilo epidemiološko stanje v zvezi s pandemijo COVID-19 bistveno drugačno od današnjega. V Uniji je bila takrat še vedno močno razširjena skrb vzbujajoča različica delta. Več kot deset mesecev pozneje je postala v Uniji prevladujoča zelo prenosljiva različica omikron v obliki različnih podrazličic².

Omikron ni tako hud kot predhodno opažena različica delta, kar je mogoče vsaj delno pripisati zaščitnemu učinku cepljenja in predhodne okužbe³. Posledično ostaja trenutno ob teh višjih ravneh zaščite pritisk na zdravstvene sisteme na obvladljivih ravneh, tudi med trenutnimi vrhunci okužb, kakršen je bil poleti 2022 opažen val, ki sta ga povzročili podrazličici omikrona BA.4 in BA.5.

Kot je Komisija stalno poudarjala, omejitve prostega gibanja, uvedene v odziv na pandemijo COVID-19, ne smejo presegati tistega, kar je nujno potrebno za varovanje javnega zdravja. Kot je navedeno v točkah 1 in 2 Priporočila Sveta (EU) 2022/107, bi bilo treba vse take omejitve skladno z načeloma nujnosti in sorazmernosti odpraviti takoj, ko to omogoča epidemiološko stanje. Države članice so do avgusta 2022 odpravile vse ukrepe, ki vplivajo na prosto gibanje oseb v Uniji, tudi zahtevo, da imajo potniki digitalno COVID potrdilo EU.

Da bi se upoštevalo sedanje stanje, Komisija predlaga prilagoditev pristopa iz Priporočila (EU) 2022/107. V priporočilu bi bilo treba zlasti poudariti, da države članice v tej fazi pandemije načeloma ne bi smele uvajati nobenih s pandemijo povezanih omejitev prostega gibanja oseb iz razlogov javnega zdravja. Poletni val leta 2022 kaže, kako visoka stopnja kroženja virusa po pojavu nove skrb vzbujajoče različice še ne povzroča nujno znatnega pritiska na nacionalne zdravstvene sisteme. To poudarja pomen preudarnega pristopa k razmisleku o uvedbi omejitev potovanja na podlagi števila primerov ali prisotnosti nove različice.

Hkrati pa, kot je Komisija navedla v sporočilu z dne 2. septembra 2022⁴, svetovna pandemija COVID-19 še ni končana. Ni mogoče izključiti novih valov okužb, ki bi lahko povzročili poslabšanje epidemiološkega stanja, vključno zaradi pojava nove skrb vzbujajoče različice. Po poročilu Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) 7. oktobra 2022 namreč epidemiološka slika kaže na povečanje prenosa v večini držav članic, vendar brez znakov sprememb v porazdelitvi krožečih različic⁵. Komisija je zato države članice pozvala, naj še naprej usklajujejo prizadevanja za pripravljenost po vsej Uniji. V okviru teh prizadevanj sta Evropski parlament in Svet 29. junija 2022 podaljšala obdobje uporabe Uredbe (EU) 2021/953 o digitalnem COVID potrdilu EU do 30. junija 2023⁶.

¹ UL L 18, 27.1.2022, str. 110.

² <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical>

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Odziv EU na pandemijo COVID-19: priprave na jesen in zimo 2023 (COM(2022) 452 final).

⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

⁶ Uredba (EU) 2022/1034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/953 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19 (v nadaljnjem besedilu: digitalno COVID potrdilo EU) za

Podaljšanje okvira za digitalno COVID potrdilo EU zagotavlja, da bodo lahko državljani Unije še naprej uporabljali interoperabilna in vzajemno priznana potrdila o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19, če bi države članice menile, da je treba zaradi javnega zdravja začasno ponovno uvesti nekatere omejitve prostega gibanja. Hkrati je treba poudariti, da Uredba (EU) 2021/953 nikakor ne zavezuje držav članic, da v okviru uresničevanja prostega gibanja zahtevajo dokazilo o cepljenju, testu ali preboleli bolezni⁷.

Če država članica v odziv na resno poslabšanje epidemiološkega stanja meni, da so omejitve prostega gibanja kljub vsemu potrebne za varovanje javnega zdravja in so sorazmerne, bi morale biti te omejene na zahtevo, da imajo potniki veljavno digitalno COVID potrdilo EU. Države članice bi morale pri ugotavljanju, ali bi bilo treba razmere opredeliti kot resno poslabšanje epidemiološkega stanja, zlasti upoštevati obremenitev svojih sistemov zdravstvenega varstva zaradi COVID-19, predvsem v smislu sprejema v bolnišnice in enote za intenzivno oskrbo ter števila pacientov v njih. ECDC v zvezi s tem objavlja ustrezne podatke o razvoju epidemiološkega stanja⁸.

Države članice bi morale tudi oceniti, ali je verjetno, da bodo take omejitve pozitivno vplivale na epidemiološko stanje, tudi z znatnim zmanjšanjem obremenitve nacionalnih sistemov zdravstvenega varstva, saj domači dejavniki običajno močneje vplivajo na epidemiološko stanje kot čezmejna potovanja. V takih okoliščinah so lahko bolj kot omejitev potovanj učinkoviti domači ukrepi nefarmacevtske narave, kot so nošenje mask, prezračevanje in fizična razdalja, učinkoviti pri upočasnjevanju širjenja COVID-19, če se uvedejo pravočasno in celovito ter jih družba dovolj uporablja v praksi⁹.

Kar zadeva morebitno zahtevo po imetju veljavnega digitalnega COVID potrdila EU, bi se morale v Priporočilu (EU) 2022/107 odražati spremembe, uvedene z Uredbo (EU) 2022/1034 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. Prvič, pojasniti bi bilo treba, da lahko druge države članice sprejmejo digitalna COVID potrdila EU, izdana osebam, ki sodelujejo v kliničnih preskušanjih cepiv proti COVID-19, da opustijo omejitve prostega gibanja. Da bi se državljanom Unije, ki so prejeli cepivo proti COVID-19, ki ga je SZO po zaključenem postopku uvrstila na seznam cepiv za nujno uporabo, olajšalo uresničevanje prostega gibanja, bi bilo treba državam članicam priporočiti tudi, naj priznajo digitalna COVID potrdila EU, izdana po cepljenju s takimi cepivi. Poleg tega se potrdila o testu in preboleli bolezni zdaj lahko izdajo na podlagi laboratorijskih antigenih testov.

olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19 (UL L 173, 30.6.2022, str. 37). Uredbo je spremljala Uredba (EU) 2022/1035 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/954 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19 (digitalno COVID potrdilo EU) v zvezi z državljani tretjih držav, ki se zakonito nahajajo ali prebivajo na ozemlju držav članic med pandemijo COVID-19 (UL L 173, 30.6.2022, str. 46).

⁷ Glej tudi uvodno izjavo 14 Uredbe (EU) 2021/953: „Ta uredba je namenjena olajšanju uporabe načel sorazmernosti in nediskriminacije v zvezi z omejitvami prostega gibanja med pandemijo COVID-19 ob zagotavljanju visoke ravni varovanja javnega zdravja. Ne bi se je smelo razumeti, kot da olajšuje ali spodbuja sprejemanje omejitev prostega gibanja ali omejitev drugih temeljnih pravic v odziv na pandemijo COVID-19, saj imajo te omejitve škodljive posledice za državljane in podjetja Unije [...]“.

⁸ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

⁹ Glej tudi Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – COVID-19 – Nadaljnja pripravljenost in odzivanje na ravni EU: priprave na prihodnost (COM(2022) 190 final).

¹⁰ Uredba (EU) 2022/1034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/953 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19 (v nadaljnjem besedilu: digitalno COVID potrdilo EU) za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19 (UL L 173, 30.6.2022, str. 37).

Glede na njihov posebni položaj ali opravljanje nujne funkcije bi bilo treba nekatere kategorije potnikov izvzeti iz morebitne zahteve, da imajo digitalno COVID potrdilo EU. Glede na trenutne varnostne razmere je pomembno, da se na ta seznam izrecno vključijo diplomati, osebje mednarodnih organizacij, osebe z vabili mednarodnih organizacij, katerih fizična prisotnost je potrebna za dobro delovanje teh organizacij, vojaško osebje, humanitarni delavci in osebje civilne zaščite. Na seznam bi morale biti vključene tudi osebe iz člena 2 Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382¹¹, biti pa bi moral skladen s predlogom Komisije za priporočilo Sveta o usklajenem pristopu k potovanju v Unijo med pandemijo COVID-19¹². Hkrati to državam članicam ne bi smelo preprečevati, da tem kategorijam oseb ponudijo cepljenje in testiranje.

Za omogočanje hitrega odziva na nove različice SARS-CoV-2 bi bilo treba ohraniti „zasilno zavoro“, ko bi se lahko poleg digitalnega COVID potrdila EU sprejeli dodatni ukrepi. Da bi ta mehanizem uskladili z zgoraj opisanimi spremembami, bi bilo treba pojasniti, da bi se lahko postopek zasilne zavore uporabil kot odziv na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2 z namenom upočasniti njeno širjenje z omejitvami potovanj, pridobiti čas za mobilizacijo bolnišničnih zmogljivosti za obdobje povečanih potreb in spodbuditi razvoj cepiva. Uporabil bi se lahko tudi takrat, ko bi se epidemiološko stanje hitro in resno poslabšalo na način, ki kaže na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2.

Kadar država članica uvede zahtevo za predložitev veljavnega digitalnega COVID potrdila EU ali sprejme dodatne ukrepe v skladu s postopkom zasilne zavore, bi morala Komisijo in druge države članice o tem hitro ustrezno obvestiti prek enotne ureditve EU za politično odzivanje na krize (IPCR) ter predložiti informacije o razlogih, pričakovanem učinku, začetku veljavnosti in trajanju takih omejitev potovanj. V to bi morale biti zajete informacije o tem, zakaj je uvedba takih omejitev potovanj v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti, na primer zaradi posebnega geografskega položaja zadevne države članice ali posebne ranljivosti njenega nacionalnega zdravstvenega sistema.

Za pridobitev pravočasnih, zadevnih in reprezentativnih informacij o pojavu in kroženju skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2 bi morale države članice oceniti kroženje različnih različic SARS-CoV-2 v skupnosti z izbiro reprezentativnih vzorcev za sekvenciranje, izvajati genetsko karakterizacijo in poročati o rezultatih tipizacije različic v skladu s smernicami za sekvenciranje, ki jih objavlja ECDC¹³.

Prav tako je še vedno pomembno zagotavljati, da so informacije o vseh novih ukrepih čim prej javno dostopne. Kot je namreč Komisija navedla v sporočilu z dne 2. septembra 2022, bi morale države članice storiti vse, kar je v njihovi moči, da zagotovijo dobro obveščenost potencialnih potnikov o morebitnih omejitvah potovanj, ki lahko veljajo ob vstopu v drugo državo članico. Spletna platforma Re-Open EU¹⁴ ostaja ključna referenčna točka za vse, ki potujejo v Uniji.

Komisija predlaga tudi odpravo zemljevida s semaforjem¹⁵, ki ga ECDC objavlja od sprejetja Priporočila Sveta (EU) 2020/1475¹⁶ oktobra 2020. Zaradi epidemiološkega razvoja je bila

¹¹ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

¹² COM(2022) 680 final.

¹³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update>

¹⁴ <https://reopen.europa.eu/sl/>

¹⁵ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

metodologija zemljevida prilagojena februarja 2021¹⁷, junija 2021¹⁸ in januarja 2022¹⁹. Njena zadnja različica, pri kateri je bila uporabljena 14-dnevna stopnja sporočenih primerov, tehtana s stopnjo precepljenosti, je temeljila na izkušnjah z različico delta. Vendar so bili zaradi velikega števila okužb, ki jih povzroča različica omikron, veliki deli zemljevida označeni „temno rdeče“, čeprav so vse države članice odpravile svoje omejitve prostega gibanja. Poleg tega se je, ker so države članice prilagodile svoje režime testiranja, več regij prikazovalo kot „temno sive“, saj so sporočene stopnje testiranja padle pod prag iz Priporočila (EU) 2022/107. Ta premik pri strategijah testiranja k reprezentativnim vzorcem prebivalstva se v bližnji prihodnosti ne bo spremenil. Zato zemljevid s semaforjem ne prikazuje ustrezno epidemiološkega stanja v Uniji. ECDC je po razpravah z državami članicami in Komisijo julija 2022 že začasno prenehal objavljati zemljevid.

Zato Komisija predlaga tudi, da se skupaj z zemljevidom s semaforjem črtajo sklicevanja na določene dodatne ukrepe za osebe, ki potujejo s „temno rdečih“ območij. V vsakem primeru bo ECDC še naprej objavljati podatke o ustreznih epidemioloških kazalnikih²⁰. Tako bo zagotovljeno, da bo mogoče stalno primerjati epidemiološko stanje v različnih regijah, zlasti v primeru poslabšanja epidemiološkega stanja.

Nazadnje, obvezna predložitev obrazcev za lokalizacijo potnika (PLF) pri potovanju znotraj EU za namene iskanja stikov pomeni dodatno zahtevo za uresničevanje prostega gibanja. Taka zahteva je torej upravičena le, če je potrebna in sorazmerna. Države članice zlasti ne bi smele zahtevati, da obrazec za lokalizacijo potnika predložijo potniki, ki uporabljajo zasebni prevoz, naj gre za avtomobile, kolesa ali če potujejo peš. Njihova izpostavljenost je namreč nujno manj intenzivna kot pri javnem prevozu, običajno pa tudi poznajo identiteto sopotnikov.

Hkrati pa so državam članicam, če bi želele aktivirati iskanje stikov čezmejnih potnikov, na voljo skupna orodja za izmenjavo podatkov o potnikih, kot sta digitalni obrazec EU za lokalizacijo potnika in platforma za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov, da se izboljšajo njihove zmogljivosti za iskanje stikov ter hkrati zmanjša breme za potnike in prevoznike. Da bi se izognili potrebi po predložitvi obrazcev za lokalizacijo potnika, bi lahko države članice, kadar je to mogoče na podlagi nacionalnega prava in v skladu s pravili o varstvu podatkov, razmislile tudi o uporabi obstoječih podatkov o potnikih za namene sledenja stikom.

Komisija bo ob podpori ECDC še naprej redno pregledovala Priporočilo (EU) 2022/107. Po potrebi bo predlagala nadaljnje spremembe glede na nov epidemiološki razvoj.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

To priporočilo je namenjeno izvajanju obstoječih določb, ki se nanašajo na omejitve prostega gibanja iz razlogov javnega zdravja.

¹⁶ Priporočilo Sveta (EU) 2020/1475 z dne 13. oktobra 2020 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 337, 14.10.2020, str. 3).

¹⁷ Priporočilo Sveta (EU) 2021/119 z dne 1. februarja 2021 o spremembi Priporočila (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 36I, 2.2.2021, str. 1)

¹⁸ Priporočilo Sveta (EU) 2021/961 z dne 14. junija 2021 o spremembi Priporočila (EU) 2020/1475 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 213I, 16.6.2021, str. 1).

¹⁹ Priporočilo (EU) 2022/107.

²⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/country-overviews>

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

To priporočilo je v skladu z drugimi politikami Unije, vključno s politikama na področju javnega zdravja in kontrol na notranjih mejah.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) in zlasti člen 21(2), člen 168(6) in člen 292.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Svet lahko na podlagi člena 292 PDEU sprejema priporočila. V skladu z navedeno določbo Svet na predlog Komisije odloča v vseh primerih, za katere Pogodbi določata, da akte sprejema na predlog Komisije.

To velja tudi v tem primeru, saj je potreben dosleden pristop, da bi se izognili motnjam, ki jih povzročajo enostranski in nezadostno usklajeni ukrepi, ki omejujejo prosto gibanje znotraj Unije. V členu 21(1) PDEU je določeno, da ima vsak državljan Unije pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s Pogodbama in ukrepi, ki so bili sprejeti za njuno uveljavitev. Če bi se izkazalo, da je zaradi doseganja tega cilja potrebno ukrepanje Unije, lahko Evropski parlament in Svet po rednem zakonodajnem postopku sprejmeta določbe za olajšanje uresničevanja teh pravic.

V skladu s členom 168(6) lahko Svet na predlog Komisije sprejme tudi priporočila za zagotavljanje visoke ravni varovanja zdravja ljudi pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Unije.

- **Sorazmernost**

Sprejemanje enostranskih ali neusklajenih ukrepov bo verjetno privedlo do nedoslednih in razdrobljenih omejitev prostega gibanja, kar bo povzročilo negotovost za državljane Unije pri uresničevanju njihovih pravic Unije. Predlog ne presega tistega, kar je potrebno in sorazmerno za doseganje zastavljenega cilja.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

V predlogu se upoštevajo redne razprave z državami članicami, razpoložljive informacije o razvijajočem se epidemiološkem stanju in ustrezni razpoložljivi znanstveni dokazi.

- **Ocena učinka**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Svoboda gibanja je temeljna pravica, zapisana v členu 45 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Ob upoštevanju načela sorazmernosti so omejitve dovoljene samo, če so potrebne in če dejansko ustrezajo ciljem splošnega interesa, ki jih priznava Unija, ali če so potrebne zaradi zaščite pravic in svoboščin drugih. Člen 21 Listine prepoveduje diskriminacijo na podlagi državljanstva na področju uporabe Pogodb.

Omejitve pravice do prostega gibanja znotraj Unije iz razlogov javnega zdravja morajo biti nujne in sorazmerne ter temeljiti na objektivnih in nediskriminatornih merilih. Prav tako morajo biti primerne za zagotovitev uresničitve zastavljenega cilja in ne smejo presegati tistega, kar je potrebno za doseg tega cilja.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Jih ni.

5. DRUGI ELEMENTI

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Predlagajo se naslednje spremembe Priporočila (EU) 2022/107:

- pravilo bi morala biti odsotnost omejitev prostega gibanja, povezanih s pandemijo, tudi obveznosti imeti digitalno COVID potrdilo EU;
- če so v odziv na resno poslabšanje epidemiološkega stanja omejitve prostega gibanja kljub vsemu potrebne za varovanje javnega zdravja in so sorazmerne, bi morale biti omejene na zahtevo, da je treba imeti digitalno COVID potrdilo EU, pri tem pa bi morali biti izvzeti potniki iz nujnih razlogov, otroci in čezmejni delavci. Če država članica uvede take omejitve, bi morala Komisijo in druge države članice hitro obvestiti o razlogih, pričakovanem učinku, začetku veljavnosti in trajanju takih omejitev ter jih odpraviti takoj, ko epidemiološko stanje to dopušča. O takih omejitvah bi bilo treba razpravljati v okviru enotne ureditve EU za politično odzivanje na krize (IPCR), tudi zato, da se zagotovi skladnost s pravili o potovanjih iz tretjih držav;
- države članice bi morale priznati potrdila o cepljenju, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953 za cepiva proti COVID-19, ki jih je SZO po zaključenem postopku uvrstila na seznam cepiv za nujno uporabo. Države članice bi lahko priznale tudi potrdila o cepljenju, izdana sodelujočim v kliničnih preskušanjih, v skladu s členom 5(5) Uredbe (EU) 2021/953;
- točka o potrdilih o testiranju vključuje tudi potrdila na podlagi laboratorijskih antigenih testov s skupnega seznama EU antigenih testov na COVID-19, kot je določen v Uredbi (EU) 2021/953;
- točka o potrdilih o preboleli bolezni je omejena na sklicevanje na Uredbo (EU) 2021/953, tudi zaradi možnosti izdaje takih potrdil na podlagi antigenih testov, ki je bila uvedena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2022/256²¹;
- seznam potnikov iz nujnih razlogov bi moral vključevati tudi diplomate, osebje mednarodnih organizacij ali osebe, ki jih te organizacije povabijo, vojaško osebje, humanitarne delavce, osebje civilne zaščite in osebe iz člena 2 Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382, biti pa bi moral skladen s seznamom iz priporočila Sveta o potovanjih iz tretjih držav;
- kot „zasilna zavora“ bi se lahko sprejeli dodatni ukrepi, da se zagotovi usklajen pristop v primeru pojava nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2;

²¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/256 z dne 22. februarja 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/953 Evropskega parlamenta in Sveta glede izdaje potrdil o preboleli bolezni na podlagi hitrih antigenih testov (UL L 42, 23.2.2022, str. 4).

- države članice bi morale oceniti kroženje različnih različic SARS-CoV-2 v skupnosti z izbiro reprezentativnih vzorcev za sekvenciranje, izvajati genetsko karakterizacijo in poročati o rezultatih tipizacije različic v skladu s smernicami za sekvenciranje, ki jih objavlja ECDC;
- kadar država članica v odziv na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2 sproži zasilno zavoro, od potnikov, ki opravljajo nujno funkcijo ali morajo nujno potovati, ter čezmejnih delavcev ne bi smela zahtevati karantene ali samoosamitve;
- zemljevid s semaforjem EU iz Priloge k Priporočilu in zadevna sklicevanja v točkah 17 do 19 se črtajo, vključno z zadevnimi sklicevanji na „temno rdeča“ območja;
- točka o obrazcu za lokalizacijo potnika se prilagodi tako, da se uskladi s sporočilom Komisije z dne 2. septembra 2022 in da državam članicam priporoča, naj ne zahtevajo predložitve obrazcev za lokalizacijo potnika za potovanja z zasebnim prevozom ali peš.

Predlog

PRIPOROČILO SVETA

o spremembi Priporočila (EU) 2022/107 o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19

(Besedilo velja za EGP)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 21(2), člena 168(6) ter prvega in drugega stavka člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 25. januarja 2022 sprejel Priporočilo (EU) 2022/107 o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475¹. Priporočilo (EU) 2022/107 temelji na pristopu k omejitvam prostega gibanja, povezanim s pandemijo COVID-19, „na osebni ravni“, saj določa, da za osebe, ki imajo veljavno potrdilo, izdano na podlagi Uredbe (EU) 2021/953 Evropskega parlamenta in Sveta² (v nadaljnjem besedilu: digitalno COVID potrdilo EU), ne glede na kraj odhoda v Uniji načeloma ne bi smele veljati dodatne omejitve, kot so testiranja ali karantena. Od oseb, ki nimajo veljavnega digitalnega COVID potrdila EU, bi se lahko zahtevalo, da morajo opraviti test pred prihodom ali najpozneje 24 ur po njem. S Priporočilom (EU) 2022/107 je bila prilagojena tudi metodologija zemljevida s semaforjem, ki prikazuje epidemiološko stanje na regionalni ravni po vsej Uniji in je bil vzpostavljen s Priporočilom Sveta (EU) 2020/1475³ ter ki ga tedensko objavlja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni.
- (2) Ko je Komisija 25. novembra 2021 sprejela predlog⁴ za poznejše Priporočilo (EU) 2022/107, je bilo epidemiološko stanje v zvezi s pandemijo COVID-19 bistveno drugačno od današnjega. V Uniji je bila takrat še vedno močno razširjena skrb vzbujajoča različica delta. Več kot deset mesecev pozneje je postala v Uniji prevladujoča zelo prenosljiva različica omikron v obliki različnih podrazličic.

¹ Priporočilo Sveta (EU) 2022/107 z dne 25. januarja 2022 o usklajenem pristopu k olajšanju varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475 (UL L 18, 27.1.2022, str. 110).

² Uredba (EU) 2021/953 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2021 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19 (digitalno COVID potrdilo EU) za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19 (UL L 211, 15.6.2021, str. 1).

³ Priporočilo Sveta (EU) 2020/1475 z dne 13. oktobra 2020 o usklajenem pristopu k omejevanju prostega gibanja v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L 337, 14.10.2020, str. 3).

⁴ Predlog za priporočilo Sveta o usklajenem pristopu za olajšanje varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila (EU) 2020/1475 (COM(2021) 749 final).

- (3) Omikron ni tako hud kot predhodno opažena različica delta, kar je mogoče vsaj delno pripisati zaščitnemu učinku cepljenja in predhodne okužbe⁵. Posledično ostaja trenutno ob višjih ravneh zaščite zaradi cepljenja ali predhodne okužbe pritisk na zdravstvene sisteme na obvladljivih ravneh, tudi med trenutnimi vrhunci okužb, kakršen je bil polet 2022 opažen val, ki sta ga povzročili podrazličici omikrona BA.4 in BA.5.
- (4) Nobene omejitve prostega gibanja, uvedene v odziv na pandemijo COVID-19, ne smejo presegati tistega, kar je nujno potrebno za varovanje javnega zdravja. Kot je navedeno v točkah 1 in 2 Priporočila Sveta (EU) 2022/107, bi bilo treba vse take omejitve skladno z načeloma nujnosti in sorazmernosti odpraviti takoj, ko to omogoča epidemiološko stanje. Do avgusta 2022 so vse države članice odpravile vse ukrepe, ki vplivajo na prosto gibanje oseb v Uniji, tudi zahtevo, da imajo potniki digitalno COVID potrdilo EU.
- (5) Zato bi bilo treba pristop iz Priporočila (EU) 2022/107 prilagoditi. Navedeno priporočilo bi bilo treba spremeniti tako, da bi določalo, da države članice v tej fazi pandemije načeloma ne bi smele uvajati nobenih s pandemijo povezanih omejitev prostega gibanja oseb iz razlogov javnega zdravja. Poletni val leta 2022 kaže, kako visoka stopnja kroženja virusa po pojavu nove skrb vzbujajoče različice še ne povzroča nujno znatnega pritiska na nacionalne zdravstvene sisteme. To poudarja pomen preudarnega pristopa k razmisleku o uvedbi omejitev prostega gibanja oseb na podlagi števila primerov ali prisotnosti nove različice.
- (6) Hkrati pa svetovne pandemije COVID-19 ni konec. Ni mogoče izključiti novih valov okužb, ki bi lahko povzročili poslabšanje epidemiološkega stanja, vključno zaradi pojava nove skrb vzbujajoče različice. Zato je pomembno, da se prizadevanja za pripravljenost še naprej usklajujejo po vsej Uniji. V okviru teh prizadevanj sta Evropski parlament in Svet 29. junija 2022 podaljšala obdobje uporabe Uredbe (EU) 2021/953 o digitalnem COVID potrdilu EU do 30. junija 2023.
- (7) Podaljšanje okvira za digitalno COVID potrdilo EU zagotavlja, da bodo lahko državljani Unije še naprej uporabljali interoperabilna in vzajemno priznana potrdila o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19, če bi države članice menile, da je treba zaradi javnega zdravja začasno ponovno uvesti nekatere omejitve prostega gibanja. Hkrati je treba poudariti, da Uredba (EU) 2021/953 nikakor ne zavezuje držav članic, da v okviru uresničevanja prostega gibanja zahtevajo dokazilo o cepljenju, testu ali preboleli bolezni.
- (8) Če država članica v odziv na resno poslabšanje epidemiološkega stanja meni, da so omejitve prostega gibanja kljub vsemu potrebne za varovanje javnega zdravja in sorazmerne, bi morale biti te omejene na zahtevo, da imajo potniki veljavno digitalno COVID potrdilo EU. Zlasti se od oseb, ki potujejo po Uniji in imajo veljavno digitalno COVID potrdilo EU, v takih primerih ne bi smeli zahtevati karantena, samoosamitev ali dodatno testiranje. Države članice bi morale pri ugotavljanju, ali bi bilo treba razmere opredeliti kot resno poslabšanje epidemiološkega stanja, zlasti upoštevati obremenitev svojih sistemov zdravstvenega varstva zaradi COVID-19, predvsem v smislu sprejema v bolnišnice in enote za intenzivno oskrbo ter števila pacientov v njih. Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni v zvezi s tem objavlja ustrezne podatke o razvoju epidemiološkega stanja.

⁵

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical>

- (9) Države članice bi morale tudi oceniti, ali je verjetno, da bodo take omejitve pozitivno vplivale na epidemiološko stanje, tudi z znatnim zmanjšanjem obremenitve nacionalnih sistemov zdravstvenega varstva, saj domači dejavniki običajno močnejše vplivajo na epidemiološko stanje kot čezmejna potovanja. V takih okoliščinah so lahko bolj kot omejitev potovanj učinkoviti domači ukrepi nefarmacevtske narave, kot so nošenje mask, prezračevanje in fizična razdalja, učinkoviti pri upočasnjevanju širjenja COVID-19, če se uvedejo pravočasno in celovito ter jih družba dovolj uporablja v praksi⁶.
- (10) Kar zadeva morebitno zahtevo po imetju veljavnega digitalnega COVID potrdila EU, bi se morale v Priporočilu (EU) 2022/107 odražati spremembe Uredbe (EU) 2021/953, uvedene z Uredbo (EU) 2022/1034 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. Prvič, navesti bi bilo treba, da lahko druge države članice sprejmejo digitalna COVID potrdila EU, izdana osebam, ki sodelujejo v kliničnih preskušanjih cepiv proti COVID-19, da opustijo omejitve prostega gibanja. Da bi se državljanom Unije, ki so prejeli cepivo proti COVID-19, ki ga je SZO po zaključenem postopku uvrstila na seznam cepiv za nujno uporabo, olajšalo uresničevanje prostega gibanja, se državam članicam priporoča tudi, naj priznajo digitalna COVID potrdila EU, izdana po cepljenju s takimi cepivi. Poleg tega se potrdila o testu in preboleli bolezni zdaj lahko izdajo na podlagi laboratorijskih antigenih testov.
- (11) Glede na njihov posebni položaj ali opravljanje nujne funkcije bi bilo treba nekatere kategorije potnikov izzeti iz zahteve, da imajo digitalno COVID potrdilo EU. Glede na trenutne varnostne razmere je pomembno, da se na ta seznam izrecno vključijo diplomati, osebje mednarodnih organizacij, osebe z vabili mednarodnih organizacij, katerih fizična prisotnost je potrebna za dobro delovanje teh organizacij, vojaško osebje, humanitarni delavci in osebje civilne zaščite. Na seznam bi morale biti vključene tudi osebe iz člena 2 Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382⁸, biti pa bi moral skladen Priporočilom Sveta (EU) 2022/XXXX⁹. Hkrati to državam članicam ne bi smelo preprečevati, da tem kategorijam oseb ponudijo cepljenje in testiranje.
- (12) Za omogočanje hitrega odziva na nove različice SARS-CoV-2 bi bilo treba ohraniti „zasilno zavoro“, tj. možnost sprejetja drugih ukrepov poleg digitalnega COVID potrdila EU. Ta postopek „zasilne zavore“ bi se lahko uporabil kot odziv na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2 z namenom upočasnit njeno širjenje z omejitvami potovanj, pridobiti čas za mobilizacijo bolnišničnih zmogljivosti za obdobje povečanih potreb in spodbuditi razvoj cepiva. Uporabil bi se lahko tudi takrat, ko bi se epidemiološko stanje hitro in resno poslabšalo na način, ki kaže na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2.
- (13) Kadar država članica uvede zahtevo za predložitev veljavnega digitalnega COVID potrdila EU ali sprejme dodatne ukrepe v skladu s postopkom zasilne zavore, bi

⁶ Glej tudi Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – COVID-19 – Nadaljnja pripravljenost in odzivanje na ravni EU: priprave na prihodnost (COM(2022) 190 final).

⁷ Uredba (EU) 2022/1034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. junija 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2021/953 o okviru za izdajanje, preverjanje in priznavanje interoperabilnih potrdil o cepljenju, testu in preboleli bolezni v zvezi s COVID-19 (v nadaljnjem besedilu: digitalno COVID potrdilo EU) za olajšanje prostega gibanja med pandemijo COVID-19 (UL L 173, 30.6.2022, str. 37).

⁸ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

⁹ Priporočilo Sveta (EU) 2022/XXXX o usklajenem pristopu k potovanju v Unijo med pandemijo COVID-19 in nadomestitvi Priporočila Sveta (EU) 2020/912 (UL L XX, Y.Z.2022, str. XX).

morala Komisijo in druge države članice o tem hitro ustrezno obvestiti prek enotne ureditve EU za politično odzivanje na krize (IPCR) ter predložiti informacije o razlogih, pričakovanem učinku, začetku veljavnosti in trajanju takih omejitev potovanj. V to bi morale biti zajete informacije o tem, zakaj je uvedba takih omejitev potovanj v skladu z načeloma nujnosti in sorazmernosti, na primer zaradi posebnega geografskega položaja zadevne države članice ali posebne ranljivosti njenega nacionalnega zdravstvenega sistema. To bi moralo zagotoviti tudi skladnost s pravili o potovanjih iz tretjih držav.

- (14) Za pridobitev pravočasnih, zadevnih in reprezentativnih informacij o pojavu in kroženju skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2 bi morale države članice oceniti kroženje različnih različic SARS-CoV-2 v skupnosti z izbiro reprezentativnih vzorcev za sekvenciranje, izvajati genetsko karakterizacijo in poročati o rezultatih tipizacije različic v skladu s smernicami za sekvenciranje, ki jih objavlja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni¹⁰.
- (15) Prav tako je še vedno pomembno zagotavljati, da so informacije o vseh novih ukrepih čim prej javno dostopne. Kot je namreč Komisija navedla v sporočilu z dne 2. septembra 2022¹¹, bi morale države članice storiti vse, kar je v njihovi moči, da zagotovijo dobro obveščenost potencialnih potnikov o morebitnih omejitvah potovanj, ki lahko veljajo ob vstopu v drugo državo članico. Spletna platforma Re-Open EU ostaja ključna referenčna točka za vse, ki potujejo v Unijo.
- (16) Primerno je prenehati uporabljati zemljevid s semaforjem, ki ga Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni objavlja od sprejetja Priporočila (EU) 2020/1475 oktobra 2020. Zaradi epidemiološkega razvoja je bila metodologija zemljevida večkrat prilagojena. Njena zadnja različica, pri kateri je bila uporabljena 14-dnevna stopnja sporočenih primerov, tehtana s stopnjo precepljenosti, je temeljila na izkušnjah z različico delta. Vendar so bili zaradi velikega števila okužb, ki jih povzroča različica omikron, veliki deli zemljevida označeni „temno rdeče“, čeprav so vse države članice odpravile svoje omejitve prostega gibanja. Poleg tega se je, ker so države članice prilagodile svoje režime testiranja, več regij prikazovalo kot „temno sive“, saj so sporočene stopnje testiranja padle pod prag iz Priporočila (EU) 2022/107. Ta premik pri strategijah testiranja k reprezentativnim vzorcem prebivalstva se v bližnji prihodnosti ne bo spremenil. Zato zemljevid s semaforjem ne prikazuje ustrezno epidemiološkega stanja v Uniji. Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni je po razpravah z državami članicami in Komisijo julija 2022 že začasno prenehal objavljati zemljevid.
- (17) Zato bi bilo treba skupaj z zemljevidom s semaforjem iz Priporočila (EU) 2022/107 črtati tudi sklicevanja na določene dodatne ukrepe za osebe, ki potujejo s „temno rdečih“ območij.
- (18) Obvezna predložitev obrazcev za lokalizacijo potnika (PLF) pri potovanju znotraj EU za namene iskanja stikov pomeni dodatno zahtevo za uresničevanje prostega gibanja. Taka zahteva je torej upravičena le, če je potrebna in sorazmerna. Države članice zlasti ne bi smele zahtevati, da obrazec za lokalizacijo potnika predložijo potniki, ki uporabljajo zasebni prevoz, naj gre za avtomobile, kolesa ali če potujejo peš. Njihova

¹⁰ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update>

¹¹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Odziv EU na pandemijo COVID-19: priprave na jesen in zimo 2023 (COM(2022) 452 final).

izpostavljenost je namreč nujno manj intenzivna kot pri javnem prevozu, običajno pa tudi poznajo identiteto sopotnikov.

- (19) Hkrati pa so državam članicam, če bi želele aktivirati iskanje stikov čezmejnih potnikov, na voljo skupna orodja za izmenjavo podatkov o potnikih, kot sta digitalni obrazec EU za lokalizacijo potnika in platforma za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov, da se izboljšajo njihove zmogljivosti za iskanje stikov ter hkrati zmanjša breme za potnike in prevoznike. Da bi se izognili potrebi po predložitvi obrazcev za lokalizacijo potnikov, bi lahko države članice, kadar je to mogoče na podlagi nacionalnega prava in v skladu s pravili o varstvu podatkov, razmislile tudi o uporabi obstoječih podatkov o potnikih za namene sledenja stikom.
- (20) Komisija bi morala ob podpori Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni še naprej redno pregledovati Priporočilo (EU) 2022/107 in svoje ugotovitve posredovati Svetu v obravnavo, po potrebi skupaj s predlogom za spremembo navedenega priporočila –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

Priporočilo (EU) 2022/107 se spremeni:

- (1) naslov „Usklajen okvir za olajšanje varnega prostega gibanja med pandemijo COVID-19“ po točki 10 se nadomesti z naslednjim:
- „Usklajen okvir o prostem gibanju med pandemijo COVID-19“;

- (2) točka 11 se nadomesti z naslednjim:

„11. Države članice ne bi smele uvajati nobenih s pandemijo povezanih omejitev pravice do prostega gibanja oseb iz razlogov javnega zdravja, razen v primerih iz točk 11a in 22.“;

- (3) vstavijo se naslednje točke 11a, 11b in 11c:

„11a. Brez poseganja v postopek zasilne zavore iz točke 22 bi naj države članice uvedle s pandemijo povezane omejitve pravice do prostega gibanja oseb iz razlogov javnega zdravja le v skladu s splošnimi načeli iz točk 1 do 10 in kot odziv na resno poslabšanje epidemiološkega stanja.

Države članice bi morale pri ugotavljanju, ali bi bilo treba razmere za namene prvega pododstavka opredeliti kot resno poslabšanje epidemiološkega stanja, upoštevati zlasti obremenitev svojih sistemov zdravstvenega varstva zaradi COVID-19, predvsem v smislu sprejema v bolnišnice in enote za intenzivno oskrbo ter števila pacientov v njih.

Zadevna država članica bi morala pred uvedbo takih omejitev oceniti, ali je verjetno, da bodo te pozitivno vplivale na epidemiološko stanje, tudi z znatnim zmanjšanjem obremenitve nacionalnih sistemov zdravstvenega varstva.

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi moral državam članicam in Komisiji redno zagotavljati informacije o razvoju epidemiološkega stanja.

11b. Če država članica uvede omejitve v skladu s točko 11a, bi se moralo od potnikov zahtevati le, da imajo veljavno digitalno COVID potrdilo EU, izdano v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, ki izpolnjuje pogoje iz točke 12.

V zvezi s tem bi morala veljati naslednja odstopanja:

- (a) izvzeta iz potrebe po veljavnem digitalnem COVID potrdilu EU iz točke 16;

- (b) dodatni ukrepi, sprejeti v skladu s postopkom zasilne zavore iz točke 22, da bi se zadržalo širjenje novih skrb ali pozornost vzbujajočih različic SARS-CoV-2.

11c. Če država članica uvede omejitve v skladu s točko 11a, bi morala Komisijo in druge države članice o tem hitro ustrezno obvestiti prek enotne ureditve EU za politično odzivanje na krize (IPCR). V ta namen bi morala država članica posredovati naslednje informacije:

- (a) razloge za tako zahtevo, vključno z njeno skladnostjo z načeloma nujnosti in sorazmernosti;
- (b) oceno pričakovanega učinka take zahteve na epidemiološko stanje, tudi v smislu obremenitve nacionalnih sistemov zdravstvenega varstva;
- (c) začetek veljavnosti in trajanje take zahteve.

Poleg tega bi bilo treba o takih omejitvah razpravljati v okviru ureditve IPCR, tudi zaradi zagotavljanja skladnosti s Priporočilom (EU) 2022/XXXX.“;

- (4) točka 12 se nadomesti z naslednjim:

„12. Priznati bi se morala naslednja digitalna COVID potrdila EU, če je mogoče preveriti njihovo verodostojnost, veljavnost in celovitost:

- (a) potrdila o cepljenju, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953 za cepivo proti COVID-19 iz člena 5(5), prvi pododstavek, navedene uredbe ali za cepiva proti COVID-19, ki jih je SZO po zaključenem postopku uvrstila na seznam cepiv za nujno uporabo, in iz katerih je razvidno, da je imetnik:
 - zaključil primarno serijo cepljenja in je od zadnjega odmerka minilo vsaj 14 dni ali
 - prejel enega ali več pozitivnih odmerkov po zaključeni primarni seriji cepljenja;

pod pogojem, da obdobje veljavnosti iz Uredbe (EU) 2021/953 še ni poteklo.

Države članice bi lahko priznale tudi potrdila o cepljenju, izdana za druga cepiva proti COVID-19 iz člena 5(5), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2021/953, ali potrdila o cepljenju, izdana v skladu s členom 5(5), četrti pododstavek, Uredbe (EU) 2021/953.

Komisija bi morala na podlagi nadaljnjih znanstvenih dokazov redno ponovno ocenjevati pristop iz točke (a);

- (b) potrdila o testiranju, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, iz katerih je razviden negativen rezultat testa, ki je bil pridobljen:
 - največ 72 ur pred prihodom v primeru molekularnega testa za dokaz prisotnosti pomnožene nukleinske kisline (test NAAT) ali
 - največ 24 ur pred prihodom v primeru antigenkega testa s skupnega seznama EU antigenkih testov na COVID-19, potrjenega s strani Odbora za zdravstveno varnost¹².

V okviru uresničevanja pravic do prostega gibanja bi morale države članice za namene potovanja priznavati obe vrsti testov.

¹² Na voljo na: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/high-quality-covid-19-testing_sl.

- Države članice bi si morale prizadevati, da se potrdila o testiranju izdajo čim prej po odvzemu preskusnega vzorca;
- (c) potrdila o preboleli bolezni, izdana v skladu z Uredbo (EU) 2021/953, če obdobje veljavnosti iz navedene uredbe še ni poteklo.“;
- (5) točka 15 se nadomesti z naslednjim:
- „15. Če država članica uvede zahtevo, da je treba imeti veljavno digitalno COVID potrdilo EU, se lahko od oseb, ki ga nimajo, zahteva, da pred prihodom ali najpozneje 24 ur po njem opravijo test NAAT ali antigeni test s skupnega seznama EU antigenih testov na COVID-19. To ne velja za osebe, od katerih se v skladu s točko 16 ne zahteva digitalno COVID potrdilo EU.“;
- (6) v točki 16 se točka (a) nadomesti z naslednjim:
- „(a) potnikov, ki opravljajo nujno funkcijo ali morajo nujno potovati, zlasti:
- delavcev v prevozništvu ali izvajalcev prevoznih storitev, vključno z vozniki in sovozniki tovornih vozil, ki prevažajo blago za uporabo na ozemlju, in tistih, ki so zgolj v tranzitu;
 - zdravstvenih delavcev;
 - pacientov, ki potujejo iz nujnih zdravstvenih ali družinskih razlogov;
 - diplomatov, uslužbencev mednarodnih organizacij in oseb, ki jih povabijo mednarodne organizacije, ker je njihova prisotnost potrebna za dobro delovanje teh organizacij, vojaškega osebja, humanitarnih delavcev, osebja civilne zaščite ter oseb iz člena 2 Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382¹³;
 - potnikov v tranzitu;
 - pomorščakov;“;
- (7) za točko 16 se črta naslov „Zemljevid s semaforjem EU in izvzetja ter dodatni ukrepi, ki temeljijo na obojem“;
- (8) točke 17, 18 in 19 se črtajo;
- (9) v točki 20 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:
- „Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni bi moral v podporo državam članicam še naprej objavljati informacije in podatke o skrb ali pozornost vzbujajočih različicah SARS-CoV-2.“;
- (10) točke 21, 22 in 23 se nadomestijo z naslednjim:
- „21. Države članice bi morale oceniti kroženje različnih različic SARS-CoV-2 v skupnosti z izbiro reprezentativnih vzorcev za sekvenciranje, izvajati genetsko karakterizacijo in poročati o rezultatih tipizacije različic v skladu s smernicami za sekvenciranje, ki jih objavlja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni.
22. Kadar država članica v odziv na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2 od potnikov, vključno z imetniki digitalnih COVID potrdil

¹³ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

EU, zahteva, da po vstopu na njeno ozemlje prestanejo karanteno oziroma samoosamitev ali opravijo testiranje na okužbo s SARS-CoV-2, ali če za imetnike takih potrdil uvede druge omejitve, bi morala o tem hitro ustrezno obvestiti Komisijo in druge države članice ter jim med drugim zagotoviti informacije iz točke 11a tega priporočila in člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/953. Če je mogoče, bi bilo take informacije treba zagotoviti 48 ur pred uvedbo takih novih omejitev. Tovrstni ukrepi bi morali biti po možnosti omejeni na regionalno raven.

To bi moralo veljati tudi v primerih, ko bi se epidemiološko stanje hitro in resno poslabšalo na način, ki kaže na pojav nove skrb ali pozornost vzbujajoče različice SARS-CoV-2.

23. Kadar država članica sproži zasilno zavoro in zato od delavcev v prevozništvu in izvajalcev prevoznih storitev zahteva, da opravijo test na okužbo s COVID-19, bi bilo treba uporabiti hitre antigenske teste, ne pa zahtevati karantene, s čimer ne bi smele biti povzročene motnje v prevozu. Če pride do motenj v prevozu ali dobavni verigi, bi morale države članice nemudoma odpraviti ali razveljaviti takšne zahteve po sistematičnem testiranju, da se ohrani delovanje „zelenih pasov“. Poleg tega se od drugih vrst potnikov iz točk 16(a) in (b) ne bi smela zahtevati karantena ali samoosamitev.“;

- (11) v točki 24 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija lahko na podlagi redne ocene novih dokazov o različicah, ki jo je pripravil Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, in analize evropske skupine strokovnjakov za različice SARS-CoV-2 predlaga tudi razpravo v Svetu o novi skrb ali pozornost vzbujajoči različici SARS-CoV-2.“;

- (12) točka 27 se nadomesti z naslednjim:

„27. Kadar države članice v okviru točke 11a ali 22 od oseb, ki potujejo na njihovo ozemlje s kolektivnimi prevoznimi sredstvi s predhodno dodeljenim sedežem ali kabino, zahtevajo, da predložijo obrazec za lokalizacijo potnika za namene iskanja stikov v skladu z zahtevami glede varstva podatkov, bi morale uporabiti digitalni obrazec EU za lokalizacijo potnika, ki ga je razvil EU Healthy Gateways¹⁴, in se pridružiti platformi za izmenjavo obrazcev za lokalizacijo potnikov, da bi okrepile svoje zmogljivosti za čezmejno iskanje stikov za vse vrste prevoza. Države članice ne bi smele zahtevati predložitve obrazca za lokalizacijo potnika za potovanja z zasebnim prevozom. Države članice bi lahko, kadar je to mogoče na podlagi nacionalnega prava in v skladu s pravili o varstvu podatkov, razmislile tudi o uporabi obstoječih podatkov o potnikih za namene sledenja stikom.“;

- (13) točki 29 in 30 se nadomestita z naslednjim:

„29. V skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2021/953 bi morale države članice zadevne deležnike in širšo javnost jasno, celovito in pravočasno obvestiti o vseh ukrepih, ki vplivajo na pravico do prostega gibanja, in vseh spremljajočih zahtevah, kot je potreba po predložitvi obrazca za lokalizacijo potnika. To vključuje informacije o odpravi ali odsotnosti takih zahtev. Informacije bi morale biti objavljene tudi v strojno berljivi obliki.

30. Te informacije bi morale države članice redno posodablјati, pravočasno pa bi morale biti na voljo tudi na spletni platformi „Re-Open EU“. Države članice bi

¹⁴

<https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

morale na platformi 'Re-open EU' zagotoviti tudi informacije o vseh načinih domače uporabe digitalnih COVID potrdil EU.

Informacije o morebitnih novih ukrepih bi bilo treba objaviti čim prej in praviloma vsaj 24 ur pred začetkom njihove veljavnosti ob upoštevanju, da je v epidemioloških izrednih razmerah potrebna določena prožnost.“;

(14) Priloga se črta.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*